

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szabolcsy tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: DR. KISS PÁL

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy héra 1 K⁰⁰
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIBÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy héra 2 K

A tisztviselők.

A társadalom külön spécssé a tisztviselő. Ur: nagy gondolják lent, alsóbbrendű lénynek tartják fent. Maga a tisztviselő pedig szorgalmas, aki minden reggel magára veszi az igát és húzza a gazdasági szekerét rendületlenül.

A tisztviselő sár a nyomortól, a könyvét azonban sötét éjjel a párnái csöcskéjében törli meg, mert restelli, hogy mások is lássák. A tisztviselő ott van a színházban, ott van a bálban, ott van a korszón s otthon lehajlja bus fejét, hogy mi lesz holnap?

A tisztviselő könyvre vásárol a fűszeresnél, a tisztviselő rézre vett ruhát, sohasem volt rajta kifosztott cipő és nem győzi elcséjén a sok számlát hónap jövő elejére invitálni, a tisztviselő a legkoldusabb ur a nagyvilágban.

A tisztviselő sügyenlő mint a mimóza. A világot sem csinálna olyat, ami nem ur. A tisztviselő például nem szerveskedik. Mert a szociálkodás nem ur de.og. A tisztviselő a jogait nem követeli, hanem mély térdhajlással a legalacsonyabbban kéri. A tisztviselő a legátalacsonyabb ember ebben az országban, aki állandóan számol, szorong és oszt, összed és kiven, de vele sohasem számolnak. Az az mégis! A tisztviselő a legbiztosabb szavazóalany.

A kormány sohasem tett a tisztviselőért semmit. De tisztviselők mindent megtettek a kormányért. Választások előtt állandóan ígérték, eget földet, de amikor a tisztviselő leadta szavazatát, elfelejtették minden ígértet s a tisztviselőt imét munkára iszorították. A tisztviselő azonban nem alakult. Most asután jött a kormány, a réginek merő ellentéte. Nem ígér semmit, nem csigássza fel a tisztviselő reményét, hanem tesz az érdekükben. Megakarja csinálni — és azint látszik, meg is fogja csinálni — a régi vágyának nevelő bjtát, a fides rendezést, a status rendezést a pragmatikát.

Vegyék a tisztviselőt ont tudomásul. Tartásuk meg jelmékeasitükben, hogy azok a mungók, akikre ők leadták a szavazatukat, mindent elkövetnek, hogy régi államot az új kormány valóra ne válthassa, ne felejték el ezt most, se akkor, amikor az urna elé kell járulniok, hogy döntsenek a maguk szavazatával a maguk élete és jövője, családjuk jóléte és boldogsága felett.

Vezérkarunk legújabb jelentése.

BUDAPEST, június 25.

Keleti harcstér:

Több helyen élénk tűzérsegi tevékenység. A Narajowkától Zborovig terjedő szakaszon az ellenséges tűz ismét jelentékenyen fokozódott, majd egyes helyeken tervszerű megállapodott, Brzuzanytól északkeletre tüzelésünkkel felgyújtottunk egy ellenséges kötött léghajót.

Olasz hadszíntér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet változatlan. A vezérkar főnöke.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.) BERLIN, június 25.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Rupprech bajor trónörökös hadcsoportja:

A Disnak szakaszon és az Iper és Lys között tegnap délután fokozódott a tüzharca amely bele nyult az éjszakába. A Labassei csatornától a Carpe déli partjáiig szintén élénkebb volt a helyi tevékenység mint az előző napokban, délelőtt a Sonekihoz pztaktól északra a Lens Arrasi uttól keletre meghiusultak angol előretörések, este az ellenség megismételte támadásait Sencher mindkét partján ezuttal visszavertük.

Keleti harcstér:

Heves tüzelés a Strypa mentén és a Zlota—Lipa és Narajowka között volt, rohamesapataink itt foglyokat hoztak magukkal az orosz árkokból. A Kárpátokban Kirlibabától északra a harci tevékenység a szokottnál élénkebb volt.

Macedón harcstér:

A Doiran-tónát és Stomna siksségon angol harci osztagok a bolgár osztagokkal többször összeütközésre került a sor.

LU D E N D O R F

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Esterházy nyilatkozata a Vossische Zeitungnak

Berlin. A „Vossische Zeitung“ munkatársa beszélgetést folytatott Esterházy Móric gróf miniszterelnökkel, aki nek a programjában legjobban érdekli a németeket a Németországgal való szövetségi és gazdasági viszony.

Esterházy kijelentette, hogy korábbi nyilatkozataiban is mondta, hogy a kettős monarchia külpolitikáját illetőleg valamennyi kérdésben teljesen egyetért Czerninnel.

Az egész kabinet az általam kifejezett program alapján áll.

Batthyány nyilatkozatából láthatja azt, hogy a független, ségiak balszárnya is helyesli azt a magatartást és kimutatja, hogy a kabinetben egységes külpolitikát illetőleg semmi kívánni való nincsen.

Esterházy kijelenti, hogy sajnálja, hogy nem vehet részt a magyar, osztrák és német gazdasági konferencián, amely most folyik Budapesten.

Fontosnak tartja a gazdasági megegyezést Német-, Bolgár- és Törökországgal.

Azután a választójogról kijelenti, hogy mindent el fog követni a választójogi reform keresztülvitele érdekében.

Tudom azt, hogy az esetleges választás sok nehézséggel fog járni határozva

voltam a harctéren és télvázast nem ismerek, ott ahol el vagyok határozva.

A lelki egyensúlyt kell fenn tartanunk és így talán meg tudjuk programunknak a többséget szerezni. A csüggedésre nincsen ok.

Csüörtökre kinevezik az új főispánokat

B u d a p e s t. A kormány támogató pártok bizalmi emberei ma is tanácskoztak egymással. Megállapodtak, hogy kiket jelölnek államtitkároknak és főispánoknak. A jegyzéket már Esterházy elé terjesztették. Sok képviselő jut főispánsághoz. Hír szerint eddig 60 főispánságra történt megállapodás. A kinevezéseket a hivatalos lap csüörtöki száma hozza. A magyar vármegyékben az Apponyi-párt emberei, a fölvidéken a néppárt és Erdélyben az alkotmány párt hívei lesznek főispánok.

B u d a p e s t. Eszterházy Mór gróf miniszterelnök ma éjjel Bécsbe utazott, hogy a királynak megtegye az előterjesztéseket az államtitkárok és főispánok kinevezése ügyében.

Az orosz kormány elhatározta az új offenzívát

A m s t e r d a m. A stockholmi Handelsbladet állítólag a legmegbízhatóbb forrásból azt a hírt közli, hogy az orosz ideiglenes kormány a munkás és katonatanáccsal egyetértőleg elhatározta, hogy az összes orosz frontokon újból megkezdje az offenzívát a központi hatalmak ellen. Meg lehet azonban, hogy ezt a határozatot nem kell szó szerint venni, talán inkább csak politikai tüntető jellege van s válasz akar lenni a svájci részről állítólagos közlő közve-

zésére.

K o p e n h á g a. Bruszilov tábornok egy külföldi hírlapírónak a következőket mondta: Az orosz hadsereg főparancsnoksága és nagyvezérkara nem áltatja magát abban, hogy kilátás volna döntő győzelemre. A német militarizmus megsemmisítésére és az angol militarizmus győzelmére aligha lehet számítani. A népek, éppúgy mint a hadseregek, kimerültek, kifáradtak, a titáni harcot tovább folytatni aligha lehet. A szövetségesek még számíthatnak győzelemre, de az oroszok már nem álmodnak győzelemről, hanem békére és nyugalomra vágyanak.

A Maros újabb áldozata

A csendes folydogáló Maros ismét elnyelt egy áldozatot. És ez ellen a halóságnak nincs módja rendszabályokat létesíteni. A Maros-part hosszan nyulik el a város alatt s míg egy részét a közbiztonság óra bejárja, más részein vígan lubickolnak a hős habok között a fürdőzők. Az idén már nálunk több esetben fordult elő, hogy valaki a vízbe fulladt, de a bravuroskodók mégsem riadnak vissza a mély víztől. Keresztül-kasul uszkálnak a Marosban, mintha semmi veszély sem fenyegetné őket. Ez a virtusoskodás ismét egy életbe került.

Papp Lajos, Révész-utcai 12 éves fiú is áldozata lett a fürdőzésnek. Vasárnap délután elnyelték a habok, nem tudták kimenteni, belefutott a Marosba.

Jó lenne, ha a marosi rendőr egy jó suhogós pálcával örködné a gyermekek felett s aki a kijelölt helyen kívül merészkedik, alaposan végigverné. Bizonyára megérdemlik a fenyítést az ilyen virtusoskodók és az aggódó szülőknek nem okozna a rendőr a verés miatt akkora bánatot, mintha gyermekük belehal a Marosba.

A villanyárok felemelése

Dr. Petrovics György helyettes polgármester elnöklete alatt ma délelőtt ülést tartott a képviselőtestület a villamos világítási árak felemelése ügyében. Ezuttal sem adott azonban érdemleges javaslatot a képviselőtestületnek, a minthogy nem is adhatott. A társulat azt a kérést terjesztette elő, hogy a város által a közvilágításért fizetett évi 20 ezer korona általánosösszeget 25 perccel, a magánfogyasztók által fizetett 8 fillér óradíjat 10 fillérré emelje fel a képviselő.

Bemutatta a belügyminiszterium műszaki osztályának a véleményét, amely szerint az üzem költségek rendkívüli emelkedése indokolja az egységárak felemelését. E tekintetben a bírói gyakorlat is azt az elvet követi, hogy a háboru okozta károsodást nemcsak a társulat köteles viselni, de a fogyasztók közönsége is azáltal, hogy felemelt díjakat kell fizetni a háboru alatt és egy pár hónapig a háboru után.

A bizottság azonban, mielőtt a felemelés ügyében javaslatot terjesztene elő, szükségesnek tartja a villamosteleg üzleti könyveinek a betekintését és a háboru előtti és a háboru alatti üzleti mérlegek megvizsgálását avégből, hogy lássa, vajon fenntartható-e a mai fogyasztási árak mellett a villamos üzem s ha nem, milyen mértékben emelendők a díjtételek. Helyes ugyan az előrelátó tájékozottság, de azt hisszük, hogy a bizottságos dinak mégis csak a villanydíjak felemelése lesz a vége.

Körülbelül 2600 darab akácfa kivágására és elszállítására

vállalkozó kerestetik,

oly megállapodással, hogy a kivágandó fa mennyiség és a vállalkozót illeti.

NAPI HIREK

— Hétfő fia van a harcmezőn Egnymely családtól nagy áldozatot kíván a házavédelme Ezek közé tartozik özevgy Erdei Józsefné is aktnek hét fia küzd a hazáért a harcok mezén. A királyi elismerés megjutalmazta a dérek anyát és egy Szűz Mária emlékéremet küldött neki monogramjával és koronájával díszítve. A királyi emléket nagy közönség jelenlétében lelkesen buzdító szavak mellett adta át özv. Erdei Józsefnének Dr. Petrovics polgármester.

— Tés. Tegnap este a félrevert harangok kongása tüzet jelzett. A tűsoltók teljes apparátussal ki is vonultak az Aradi-utórára ahol Dura Rosánál égött egy esomó szalma, szerencsére oltották a tüzet kellő időben és megakadályozták annak továbbterjedését.

— Az ital áldozata. Petrovics József lókupac elgány volt, amíg őt. Mestersege, a vásárosas hosta magával, hogy italosgasson. O azonban rokat szomjasott, tehát sokat ivott aminek aztán az lett a következménye, hogy az ital megtámadta szervezést és megölte. Ma mit sem sejtő hosszátartóval beszélgetett és egyszersen holtan bukott le a székre. Siroasztítás érte.

— A gyümölcseladás szabályozása. Az Országos Köszélelmiszeri Hivatal szabályosni fogja a gyümölcseladást s azon tervvel már el is készült. A kormányintézkedésnek fontos rendelkezése az, hogy hatályon kívül helyez minden olyan szerződést mely a söldvégnak és gyümölcseladóknek az országból való kiszállítását kötelezi. A legnagyobb figyelemmel van megállapítva a gyümölcs és főzések piaci ára, úgy, hogy a termelő a kereskedő és a fogyasztó érdekei egyformán figyelembe vettek. A tervet a közeli napokban meg fog jelenni.

— Megérkezett katonai munkások. Ertesítették a közönség, hogy a városháza udvarán a folyó év június hó 26 án reggel 7 órakor 350 katonai fog az azokért jelentkezőknek gazdasági munkára kiosztatni.

Rékay Ferenc

megkérdezi, hogy más vállalkozó vállalkozó

heremagot

azt kapni, egy kisnyelven, mint a hűség. Ertekezni lehet Városháza felől a városházán.

Önműködővel

minden nagyságban kaphatók szállagó

Az olasz kormány téli háborúra készül.

Az a komoly alapon felmerült hír, hogy az olasz kormány nemcsak az 1917 ik, de az 1918 ik évre is kér hadihiteket, a neutralista körökben igen nagy izgatottságot kelt. Egy Milanóban megjelenő és a felszólalásországi városokban erősen elterjedt fröpirat a kormánynak azt az eszméjét, hogy a háborút az év végén túl is megszabadítsa, bűnös örület szüleményének nevezi. A szociálista csoport tagjai kijelentik, hogy a kormányt ebben a kérdésbe minden kétséget kizáró nyilatkozata fogják kényszeríteni.

Irodalom.

A Tervan könyvtár legújabb a következő négy kötet jelentette meg sorosításban: 122 125. Anatole France: Jccaste. (Regény). Fordította Kelemen Viktor. Ára 1.20 korona. A görög tragédia hősnőjének somoru története modern köntösben, mai szereplőkkel és új beállításokkal. Egy parisi ügyvéd leánya férjhez megy egy öreg angol milliomoshoz, akit hűséges szolgája, hogy a rátestált örökséghez jusson, mérővel tesz el láb alól. Természetesen az a gyanu merül fel, hogy a felesége ölte meg az angolt a est a gyanu nem tudván elviselni, felakasztja magát.

126-127. Tabéry Géza: Vessza Flagellans, (Ebesztések.) Ára 80 fillér. Tabéry Gézával a magyar irodalom nagy értéket és sokatlan lehetőséget nyert. Irásaiiban teljesen új utakon jár. A misztikus és borzalmas témákat kedveli, melyekbe sötét és kegyetlen erotikát is. A ma élő világnál különös vonzalommal vesszi kezébe a misztikus és borzalmas írásokat a elmondhatjuk, hogy Tabéry Géza es írásfajtáinak nálunk a legnagyobb és legtehetségesebb műveleje.

128-130. Friedrich Hebbel: Mária Magdolna. (Polgári somoruják 8 felvonásban.) Fordította Hevesi Sándor. Ára 1 korona. A Mária Magdolna a legnevesetesebb sőt ami még több, a legkitűnőbb polgári dráma Ibsen előtt. Mária Magdolna a polgárosztályban született és polgárosztályos nőtt emberek tragédiája, akiket megőröl, összeomrasol, tönkretesz a polgári erkölcs.

131-133. Gerhard Hauptmann: Crampton mester. (Komédia 5 felvonásban.) Fordította Bálint Lajos Ujháry Edének volt kedvece szerepe egykor a régi jó Crampton mester. A lehetséges és bohém festőkamédiái professor tragikomikus sorsa könnyekig megindít és egyszersmind meglepettet benyújt. A jóslu humorral tesztett szindereb, mint komédia, a legérdekesebb olvasmányok közé sorakozik.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmel.

(1574)

140. fejezet.

Benedetto.

Fogva kell maradnod, mert, ugy kívánja azt a törvény!

— Hát azért tettem én töredelmes vallomást? kiáltá Buardelli.

— Az igazságnak tartostál ezzel! válaszolt most Benedetto. Én meg a törvénynek tartosom asszal, hogy fogásodat mérjek rád.

Csengetésére belépett a szolga, akinek meghagyta, hogy hívja fel a porkolábót.

Buardelli most látta, hogy csakugyan komoly a dolog!

— Visszavonom vallomásomat! kiáltá.

— Már késő! legyintett kezével Benedetto.

— Mit akar a bíró ur? kezdett heneogni a védölt. A bíró urnak nincsenek tanui, sőt még jegyző könyve sincs!

— Haha! kacagott fel a bíró. Nagy tévedésben vagy Buardelli. Erre már gondoltam a mindjárt elejét is vettem.

Jöjjenek elő, urak! tette hosszú a kályhát körülvesző spanyol-falra mutatva.

A spanyol fal nyitnyit és két ur lépett ki belőle. Buardelli meglekcent, mert látta, hogy meg van fogva.

— Ezek az urak hites gyorsírók mondá a vizsgálóbíró. Ezek széről asóra feljegyeztek mindent, amit mondtál.

(Folyt. köv.)

Elveszett

1 db. bőrtáska 6 és fél méter finom vászonnal, 2 darab fekete glot szoknyával és egy csomag tarka ruhával. Becsületos megtaláló illő jutalomban részesül!

STERN J.

festéküzletében.

Legjobb minőségű Gyereki és Menezi

fehő- és veres borok, valamint a legjobb minőségű eredeti Kőbányai világos és Szent István dupla maláta sör kicsinyben és nagyban

kapható.

A szezon legnagyobb művészi szenzációja!

a hullósy Kornélia Színházban

BERKI LILI

színművésznő, a legkiválóbb magyar filmprimadonna vendégjátékai,

június 27-én és 28-án, szerdán és csütörtökön.

Fellépnek még:

GÓZON GYULA

a budapesti Apolló kabaré művésze

K. BALOGH BÖSKE

színművésznő.

KOVÁCS ANDOR

színművész konferanszié.

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday utca 49.

Szeplős, májfoltos, miteszeres, pattanásos arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő petühüdt arcot simává, üdűvé tesz

vibrációs svéd arcmasszázs

Archámlasztást a legideálisabb, a legkövetesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professor módszer után. A legkitűnőbb arcpólok krémek, puderek stb. kaphatók. Arcpólok és sománcsás jutányos bérleiben. Diarótt kezelést hársilag végzik. Ondolálás, manioür. Fogad délelőtt 10 től este 6 ig

Müller Adolfné

okl. kozmetikus, Ráday utca 49.

Szt. László Püspök-Fürdő Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hűviz forrasok természetes forrása 42°C, kénes hőforrásait már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény csuz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas feayőrdő közvetlen a virágos park mellett. — Vilányvilágítás és exénsz telepen és az összes szobákban. Nagy szabásu nyári uszoda 25°C folyton befolyó forrásvissal, uszás tisztás, nappfűrdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság:

Komzsik Alajos, a fürdő bérleje.

kapható.

Csodát beszélnek

az emberek a szegedi fényképnagyító és arcképfestészeti vállalatról, hogy milyen remek szépen dolgozik jutá nyos árban. Érdeklődők küldjék be teljes címöket és a vállalat azonnal válaszol bármilyen kérdésködékre. Lehet akármilyen rossz fényképeket is küldeni, amelyről

a legszebb fényképnagyítás kapható.

A képekhez rámkát is lehet megrendelni. Megrendelések küldendők

Első szegedi arcképfestészeti és fényképnagyítási vállalat Szeged, Széchenyi-tér 13., a gyümölcspiaccal szemben.

Félix-fürdő

(Nagyvárad mellett) 49% természetes forrás, reuma, csúz és lécias ellen legjobban javalva. — Új be rendezés, villanyvilágítással Uszoda, hidegvizgyógyfürdő és nappfűrdő. Melegágyha a nap minden szakában. Prospektust küld az igazgatóság.

A Makói Csapadékos Gyógyfürdő mellett szobákkal, (Nagyvárad mellett) uca, makói (arcképfestészeti vállalat) ujonnan megnyitott

zálogintézte

legmérsékeltőbb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad szekerekre, arany és ezüst-érmékre értékpapírokra, serejegyekre és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztály kölcsönöket folyóan előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelevényre.

Hívataios órák d. s. 9—12-ig l. a 3—5-ig.

Hirdetések felvételnek.

Marhabört,

Láhbört, jobbört, nyulbört, béránybört, csikbört és mindenfajta börtöt és gyapjat, a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc- u 48 szám.
Fűcska harmérés mellett.

Értesítés.

Előrendelt hasábas

tűzifa wagganoként és
őmlőent

jutányos árban a mai naptól kezdve megrendelő.

Szabó Sándor

Állomástér 9. Acsev. állomás
sal szemben.

Jó munkából való Értésítés.

tu tanulónak

felvétetik a

Makói Függ-

len Ujság

nyomdájában

Fogtechnika, hidak, egész fog sorok, szájpadlás nélküli, aranyból, platinából

fogtömések

színt amalgamból és a fog színével azonos porcellánból, Fogkövek elhárítását, fogak fehérítését és hibás fogcsereket alakítását elvállalom, 28 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felkeltették arra, hogy ezen szakterületemen a Magyarországi köztársaság becses figyelmébe ajánlom.
Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri u. Böhmele ház, Makó.

Eladó földiek a város alatt:

Verebesben 6 hold,
Girizdesben 2 "
Bánomban 1 "
Ertekezhetni lehet:

Iritz Miksánál.

Disztemetkezési vállalat.	
KISS KÁROLY	
disztemetkezési vállalata.	
Makó	Főtér
<p>Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érc és fakoporsó raktár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.</p>	
Pontos kiszolgálás.	

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.